

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Афанасьєв М. В.

Міжнародні стандарти ведення бізнесу

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	усі галузі
Спеціальність	усі спеціальності
Освітній рівень	другий (магістерський) рівень
Освітня програма	усі освітні програми

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Завідувач кафедри
міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Отенко Ірина Павлівна

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу
Протокол № від р.

Розробник:

Преображенська Олена Сергіївна, к.е.н., доц. кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

В умовах ведення бізнесу з іноземними партнерами українські підприємства потребують застосування методологій, норм, принципів та стандартів ведення бізнесу (ISO, фінансової звітності, ІНКОТЕРМС); формування культури ведення бізнесу на основі методів комплаєнс-аналізу та міжнародних стандартів регулювання корпоративних конфліктів

Мета навчальної дисципліни: є формування у студентів компетентностей щодо впровадження та застосування міжнародних стандартів ведення бізнесу.

Курс	1	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Інформатика	Соціальна економіка
Економічного спрямування	Глобальна економіка
Менеджмент	
Фінанси	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
знати інституційні обмеження міжнародного бізнесу;	Розуміння інституційних засад та обмежень міжнародного бізнесу
вміти аналізувати інституційне середовище міжнародного бізнесу;	Використовувати результати моніторингу загроз середовища міжнародного бізнесу
розуміти проблеми уніфікації міжнародних та національних стандартів ведення бізнесу;	Складати програми стандартизації процесів підприємства
знати напрями стандартизації та види стандартів в міжнародному бізнесі;	Обирати і застосовувати методи відповідні стандарти
вміти оцінювати та застосовувати міжнародні стандарти для розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності ведення бізнесу	Розробляти ефективні рекомендації щодо впровадження міжнародних стандартів на підприємстві

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Актуальні питання дотримання міжнародних стандартів ведення бізнесу

Тема 1. Міжнародні стандарти ведення бізнесу як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства

Обґрунтування необхідності дотримання міжнародних стандартів ведення бізнесу. Методологія, норми, принципи ведення бізнесу. Класифікація та аналіз міжнародних стандартів та рейтингів ведення бізнесу. Проблеми уніфікації та гармонізації міжнародних та національних стандартів

Тема 2. Особливості міжнародних систем стандартизації ISO та фінансової звітності

Стандарти та основні вимоги системи ISO. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: МСФО, ГААП для забезпечення фінансової та управлінської прозорості. Погодження національних та міжнародних стандартів фінансової звітності.

Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС

Інкотермс : офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. Розподіл ризиків і витрат відповідно до ІНКОТЕРМС. Особливості складання контрактів купівлі продажу для захисту прав та інтересів ключових стейкхолдерів. Документальний супровід операцій у відповідності до ІНКОТЕРМС

Змістовний модуль 1. Інституціональні рамки розвитку бізнес-середовища

Тема 4. Формування культури ведення бізнесу

Функціонал комплаенсу для захисту інтересів ключових стейкхолдерів. Відповідність законам, правилам і стандартам у сфері комплаенсу. Розробка структури комплаенс-програми відповідно до міжнародних практик

Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням

Види корпоративних захоплень: злиття, поглинання, грінмейл. Аналіз міжнародних практик регулювання корпоративних захоплень. Міжнародні стандарти регулювання корпоративних конфліктів для попередження протиправних захоплень

Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Об'єкти та різновиди прав інтелектуальної власності. Методологія оцінки інтелектуальної власності. Стандарти Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ)

Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації

Ключові елементи системи міжнародної екологічної стандартизації. Ринкові механізми екологічного менеджменту. Типологія міжнародних стандартів екологічного менеджменту. Корпоративна екологічна відповідальність міжнародних компаній

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання;

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі сумування оцінок за всі види контролю, які мали місце протягом семестру.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль (а отже і залік) упродовж семестру – 60 та максимально можлива кількість балів – 100.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями згідно технологічної карти подано в табл.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Максимальний бал										
			лекції	практичні заняття	домашні завдання	есе	доповіді, презентації	опитування	письмові КР	Творче завдання	Ділова гра	КОЛОКВІУМ	Всього
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління безпекою в	Тема 1. Основи безпеки банківської діяльності	1 тиждень	0,5	0,5	2								3
	Тема 2. Організація управління фінансово-економічною безпекою в банківських установах	2 тиждень	0,5	0,5	2								3
	Тема 3. Загрози діяльності банківських установ	3 тиждень	0,5	0,5	2				5				8
	Тема 4. Недобросовісна конкуренція і промислове	4 тиждень	0,5	0,5	2		5						8

	шпигунство в банківських установах												
	Тема 5. Організація охорони та дій банківських установах в екстремальних умовах	5 тиждень	0,5	0,5	2						5	12	20
Змістовний модуль 2. Практичні засади управління безпекою в банківських установах	Тема 6. Інформаційна безпека банківських установ	6 тиждень	0,5	0,5	2								3
	Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності банківських установ	7 тиждень	0,5	0,5	2			5					8
	Тема 8. Фінансово-економічна безпека банківських установ	8 тиждень	0,5	0,5	2	10							13
	Тема 9. Забезпечення безпеки в роботі з персоналом банківських установ	9 тиждень	0,5	0,5	2		5						8
	Тема 10. Безпека комп'ютерних технологій і систем у банківських установах	10 тиждень	0,5	0,5	2					11		12	26
	Всього			5	5	20	10	10	5	5	11	5	24

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведеною в табл.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Рекомендована література

Основна

1. Преображенська, О.В. Денисюк, Н.О. Москаленко	Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни "Міжнародні стандарти забезпечення безпеки підприємств" [Електронний ресурс]	НЕУ ім. С. Кузнеця, 2015.
2. Міжнародна фінансова корпорація, Група Світового банку	Бізнес-середовище в Україні. Проект "Розвиток підприємництва в Україні" [Текст]	Washington : [б. вид.], 2007.
3. Н.М. Лисиця Я.О. Полякова, Л.В. Базалієва, Л.І. Піддубна	Міжнародний бізнес: теорія і практика [Текст] : монографія.	Х. : ХНЕУ, 2008
4. Л.С. Кириченко	Стандартизація і сертифікація товарів та послуг [Текст] : підручник. –	Х. : Ранок, 2008
5. Пер. з англ. / редкол. Н.І. Гаєвська, І.І. Пилипенко, О.Ю. Редько	Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики Handbook of international auditing, assurance, and ethics pronouncements : видання 2006 року : Текст	Аудиторська палата України, 2006.

Додаткова

6. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.

7. Єрмошенко М.М., Горячева К.С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: Наук. монографія. – К.: Національна академія управління, 2010. – 248 с.

8. Жаліло Я.А. До формування категоріального апарату науки про економічну безпеку // Стратегічна панорама.– 2004.– №3. – С. 97–104.

9. Жаліло Я.А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика: Монографія. – К.: НІСД, 2003. – 368 с.

10. Ansoff, I. (1957). Strategies for Diversification. Harvard Business Review, 35(5): 113–124.

11. Collins, H. (1993). The structure of knowledge, social research. *Social research*, 60: 95–116.

12. Nalla, M and M. Morash (2002) “Assessing the Scope of Corporate Security: Common Practices and Relationships with Other Business Functions”, *Security Journal*, 12, pp. 7-19.

13. Derous, E. (2000). *De C-story: verhelderende verhalen... actuele stromingen en rode draden binnen de competentieliteratuur /*

14. Petersen, K.L. (2012) *Corporate Risk and National Security Redefined*. Routledge, Taylor & Francis Group. London and New York.

Ресурси мережі інтернет

15. Anthony McGee (2006), *Corporate Security’s Professional Project: an Examination of the Modern condition of Corporate Security Management, and the Potential for Further Professionalisation of the Occupation* [https](https://dspace.lib.cranfield.ac.uk/bitstream/1826/4658/1/McGee.pdf) [Електронний ресурс].
Режим доступу:

[://dspace.lib.cranfield.ac.uk/bitstream/1826/4658/1/McGee.pdf](https://dspace.lib.cranfield.ac.uk/bitstream/1826/4658/1/McGee.pdf)

16. Міжнародні стандарти: Стандарти FATF [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=180 \langle =uk.

17. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення [Електронний ресурс].
Режим доступу:

http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=180&art_id=9871 \langle =uk. 3.

18. Рекомендацій FATF [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=180&art_id=951 \langle =uk.

19. International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation the FATF Recommendations (The FATF Recommendations) [Electronic source]. Access: <http://000.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations2012.html>

20. Organisation for Economic Co-Operation And Development Anti-Corruption Network for Eastern Europe And Central Asia (2015) *Anti-Corruption Reforms in Ukraine Round 3 Monitoring of the Istanbul Anti-Corruption Action Plan*, [Electronic source]. Access:

<http://www.oecd.org/corruption/anti-bribery/Ukraine-Round-3-Monitoring-Report-ENG.pdf>